

ที่ กษ ๑๒๐๕ / ๓๓๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน
เกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค (ครั้งที่ ๔)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๙๑๕๐ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางแก้ไข
ปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
ทราบต่อไป นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
ในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เห็นชอบในหลักการแก้ไขปัญหาที่ดิน
ทำกินของเกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมอบให้สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยการจัดซื้อที่ดินให้แก่
เกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค จำนวน ๑,๘๘๙ ราย รายละ ๑๕ ไร่ รวม ๒๘,๓๓๕ ไร่ ราคาไม่เกินไร่ละ
๖๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๗๐๐,๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำมาจัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ กำหนดระยะเวลาตาม
สัญญา ๒๕ ปี โดยปลอดดอกเบี้ยในระยะเวลา ๕ ปีแรก เริ่มชำระหนี้ในปีที่ ๖-๒๕ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑
ของราคาที่ดินที่จัดซื้อ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ รับทราบผลการดำเนินการ
ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค (ครั้งที่ ๓) ตามที่
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

๒. ผลการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ส.ป.ก. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้แก่
เกษตรกรรกรสภาคประชาชน ๔ ภาค ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ (เปรียบเทียบกับ
ผลการดำเนินการซึ่งได้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔) ดังนี้

สรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค

กิจกรรม	คณะรัฐมนตรีรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๐ เม.ย.๕๔	ความก้าวหน้า ณ วันที่ ๓๐ ก.ย.๕๔	เพิ่มขึ้น
๑. รับคำเสนอขายที่ดิน จังหวัด/เนื้อที่ (ไร่)	๒๑ จังหวัด ๒๖,๕๕๔-๓-๖๙ ไร่	๒๒ จังหวัด ๓๐,๗๙๓-๐-๗๔ ไร่	๑ จังหวัด ๔,๒๓๘-๑-๘๕ ไร่
๒. เกษตรกรมาตรวจสอบสิทธิ (ปัจจุบันเสียชีวิต ๓๐ ราย คงเหลือ ๑,๖๘๘ ราย) มีคุณสมบัติครบ	๑,๖๙๐ ราย ๑,๔๗๓ ราย	๑,๗๑๘ ราย ๑,๔๘๘ ราย	๒๘ ราย ๑๕ ราย
๓. เกษตรกรแสดงความประสงค์และ พึงพอใจในที่ดิน จำนวน (ราย) / เนื้อที่ (ไร่)	๘๘๗ ราย ๑๒,๙๗๙-๒-๑๖ ไร่	๑,๐๐๒ ราย ๑๔,๒๒๘-๓-๙๕ ไร่	๑๑๕ ราย ๑,๒๔๙-๑-๗๙ ไร่
๔. คปจ.เห็นชอบแผนการจัดซื้อที่ดิน จังหวัด/เกษตรกร(ราย)/เนื้อที่(ไร่)	๒๐ จังหวัด ๗๘๘ ราย ๑๑,๓๖๗-๓-๑๔ ไร่	๒๑ จังหวัด ๙๒๘ ราย ๑๓,๑๒๙-๐-๘๘ ไร่	๑ จังหวัด ๑๔๐ ราย ๑,๗๖๑-๑-๗๔ ไร่
๔.๑ ที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๑) คปจ. เห็นชอบแผนการจัดซื้อ เกษตรกร (ราย)/เนื้อที่ (ไร่) ๒) จัดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ ให้ ส.ป.ก. แล้ว เกษตรกร (ราย)/ เนื้อที่ (ไร่) ๓) จัดทำสัญญาเช่าซื้อที่ดิน กับเกษตรกรแล้ว เกษตรกร (ราย)/ เนื้อที่ (ไร่)	๓๘๖ ราย ๕,๔๒๗-๓-๕๙ ไร่ ๒๘๓ ราย ๓,๙๐๘-๐-๙๓ ไร่ ๘๑ ราย ๑,๒๑๕-๑-๕๔ ไร่	๗๘๔ ราย ๑๑,๐๖๓-๑-๘๗ ไร่ ๔๘๐ ราย ๖,๗๘๐-๐-๓๗ ไร่ ๔๘๐ ราย ๖,๗๘๐-๐-๓๗ ไร่	๓๙๘ ราย ๕,๖๓๕-๒-๒๘ ไร่ ๑๘๗ ราย ๒,๘๗๑-๓-๔๔ ไร่ ๓๙๙ ราย ๕,๕๖๔-๒-๘๓ ไร่
๔.๒ ที่ดินตั้งอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน ๑) คปจ.เห็นชอบแผนการ จัดซื้อ จังหวัด/เกษตรกร (ราย)/เนื้อที่ (ไร่) ๒) คปจ. มีมติอนุมัติให้กำหนด เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัด/เกษตรกร (ราย)/เนื้อที่ (ไร่)	๑๑ จังหวัด ๔๐๒ ราย ๕,๙๓๙-๓-๕๕ ไร่ ๗ จังหวัด ๓๘๘ ราย ๕,๗๘๔-๐-๔๐ ไร่	๗ จังหวัด ๑๔๔ ราย ๒,๐๖๕-๓-๐๑ ไร่	เมื่อตราพระราช กฤษฎีกาแล้ว ถือว่า อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๓. ปัญหาอุปสรรค

๓.๑. เกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือไม่มาแสดงตนเพื่อขอรับการจัดที่ดิน ส่วนเกษตรกรที่แสดงตนแล้ว แต่ยังไม่ดำเนินการคัดเลือกแปลงที่ดินที่พึงพอใจเพื่อให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดซื้อ

๓.๒ เกษตรกรที่คัดเลือกแปลงที่ดินแล้ว และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ได้เห็นชอบแผนการจัดซื้อที่ดินแล้ว ต่อมาได้เปลี่ยนใจและประสงค์จะไปจัดหาที่ดินแปลงใหม่ที่จังหวัดอื่น

๓.๓ ความไม่เป็นเอกภาพของสภาประชาชน ๔ ภาค ทำให้เกิดความขัดแย้งในการดำเนินงานด้านต่างๆ มีการแบ่งเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มไม่ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน และตัวแทนสมาชิกเกษตรกรในแต่ละจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกไม่เป็นที่ยอมรับของเกษตรกรอีกฝ่าย/กลุ่ม มีการจัดกลุ่มมวลชนต่อต้านการดำเนินงานของอีกฝ่าย/กลุ่ม

๓.๔ การจัดซื้อที่ดินที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน ต้องดำเนินการหลายขั้นตอน ต้องใช้เวลานาน เจ้าของที่ดินหลายรายไม่สามารถรอได้ จึงขอยกเลิกการเสนอขาย

๓.๕ การจัดซื้อที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีที่ต้องมีการรังวัดสอบเขตแปลงที่ดินโดยสำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีภารกิจมาก จึงต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดซื้อที่ดินให้แก่เกษตรกร

๔. แนวทางแก้ไข

๔.๑ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแนวทางตามมติคณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ครั้งที่ ๖/๒๕๕๓ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยการตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ออกประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้เกษตรกรแสดงตน ณ ส.ป.ก.จังหวัด ที่ประสงค์จะให้จัดซื้อที่ดิน ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ มีหนังสือแจ้งเกษตรกรที่ยังไม่มาแสดงตนให้มาแสดงตน และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ติดตามเกษตรกรยังภูมิลำเนา รวมทั้งนำประกาศ ส.ป.ก. ลงหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในกรณีที่เกษตรกรแสดงตนแล้วได้เร่งรัดดำเนินการเพื่อให้เกษตรกรคัดเลือกแปลงที่ดินโดยเร็ว

๔.๒ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ได้เห็นชอบแนวทางในการปฏิบัติ โดยกำหนดให้เกษตรกรที่แสดงความประสงค์และพึงพอใจในแปลงที่ดินที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากอนุกรรมการและ คปจ. แล้ว ห้ามมิให้ย้ายไปขอรับการจัดที่ดินแปลงอื่น ซึ่งหากเกษตรกรยืนยันไม่ประสงค์ขอรับการจัดที่ดินแปลงเดิมที่ได้ผ่านความเห็นชอบแล้ว ถือว่าเกษตรกรรายนั้น สละสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือเรื่องที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๔.๓ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ได้เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องในการดำเนินงานโดยการสร้างความสามัคคี ประองตอง และการประสานประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย/กลุ่ม ในสภาประชาชน ๔ ภาค เพื่อลดความขัดแย้งและเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการจัดที่ดินให้แก่สมาชิก และให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายราชการเป็นตัวกลางในการดำเนินงานให้แก่สมาชิกสภาประชาชน ๔ ภาค ทุกฝ่าย/กลุ่ม ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมเท่าเทียมกัน

๔.๔ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติงาน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอโดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งร่างพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก.จังหวัด จะจัดซื้อตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดหา ที่ดินและจัดที่ดินให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือเรื่องที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาไปได้ก่อน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งจะทำให้ ขั้นตอนการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินลดลง

๔.๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประสานงานกระทรวงมหาดไทยเพื่อขอให้แจ้งหน่วยงาน ในสังกัดพิจารณาให้ความร่วมมือในการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ตามมติคณะรัฐมนตรีในการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน ตลอดจนการรังวัด สอบเขตแปลงที่ดินให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว

๕. ข้อเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรายงานผลความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ดังกล่าวข้างต้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้รับทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน

โทร. ๐ ๒๕๖๗ ๐๘๕๑

โทรสาร ๐ ๒๕๖๗ ๔๗๘๗